

December, 2014

Vraag en antwoord

Deze vragen en antwoorden geven de nodige uitleg over de invoering van het T-rijbewijs. De afkorting LBT staat voor land- en bosbouwtrekker en MMBS is een afkorting voor motorrijtuig met beperkte snelheid.

Algemeen

1) Waarom wordt het T-rijbewijs ingevoerd?

De belangrijkste reden voor de invoering van het T-rijbewijs is het verbeteren van de verkeersveiligheid voor LBT's en MMBS'en. Er gebeuren relatief veel ongelukken met tractoren en landbouwvoertuigen en met de invoering van het T-rijbewijs hoopt de Tweede Kamer de rijvaardigheid, met name in relatie tot de andere weggebruikers, te verbeteren. Daarnaast komen landbouwvoertuigen steeds vaker op de openbare weg, door schaalvergroting en een bredere inzet van de machines in bijvoorbeeld bouw- en infrasector. Wat ook meespeelt is dat dit de laatste gemotoriseerde categorie is die een rijbewijsverplichting krijgt (van scooters tot vrachtwagens, ieder voertuig heeft al een rijbewijsverplichting) en dat bijna alle andere Europese landen al een T-rijbewijs hebben.

2) Ik heb geen rijbewijs en ik wil graag met de tractor rijden. Wat moet ik doen?

Als u jonger bent dan 18 jaar kunt u het trekkercertificaat gaan halen tot voor de invoering van het T-rijbewijs. Deze kunt u na invoering gemakkelijk omwisselen voor het T-rijbewijs.

Als u ouder bent dan 18 jaar kun u uw B-rijbewijs halen. Als u deze behaald hebt voor de invoering, krijgt u het T-rijbewijs automatisch bijgeschreven bij verlenging en tot die tijd is uw B-rijbewijs geldig voor het besturen van een tractor. U kunt ook het trekkercertificaat halen en deze omwisselen voor het T-rijbewijs.

Als u niet in de gelegenheid bent om het trekkercertificaat of het B-rijbewijs te halen, dient u vanaf de datum van invoering het T-rijbewijs te halen.

3) Voor welke motorvoertuigen is géén T-rijbewijsverplichting?

Uitgezonderd zullen worden de LBT's en MMBS'en die, inclusief verwisselbaar uitrustingsstuk aan de voorkant, niet breder zijn dan 130 centimeter en die worden gebruikt voor maaien, onkruid bestrijden, vegen, sneeuw ruimen, gladheid bestrijden of hondenpoep verzamelen. Daarnaast mogen deze voertuigen niet zijn voorzien van de mogelijkheid om een aanhangwagen of getrokken verwisselbare machine te trekken.

4) Voor wie is het T-rijbewijs bedoeld?

Alle bestuurders van een LBT en MMBS **op de openbare weg** dienen in het bezit te zijn van een T-rijbewijs. Er is een tijdelijke vrijstelling voor bepaalde gevallen door een overgangsregeling, zie vraag 10, 11 en 12.

5) Ik rijd niet op de openbare weg met mijn landbouw- en bosbouwtrekker of motorrijtuig met beperkte snelheid. Geldt het T-rijbewijs voor mij?

Nee. LBT's en MMBS'en mogen straks alleen de openbare weg op als de bestuurder in het bezit is van het nieuwe T-rijbewijs. Voor het besturen van bijvoorbeeld een trekker op een akker is geen rijbewijs nodig.

6) Wat is een openbare weg?

Alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten. Hiertoe behoren ook trottoirs, voetpaden, voetgangersgebieden, rijwielpaden, parkeerplaatsen en -terreinen. Vrij vertaald betekent dit alle wegen waar u vrijelijk kunt lopen of rijden, zonder dat dit expliciet is verboden door de eigenaar bijvoorbeeld door hekken en toegangscontrole.

7) Als een weg tijdelijk in verband met werkzaamheden is afgesloten, is het afgesloten deel dan ook openbaar?

Ja. Het afsluiten van een weg voor het verkeer gebeurt door de plaatsing van verkeersborden. Verkeersborden beperken niet de juridische status van de weg maar de toegankelijkheid. Het besturen van een motorvoertuig zonder rijbewijs waarvoor dat wel verplicht is, blijft dus ook daar verboden.

8) Zijn de regels voor het besturen van een voertuig onder invloed van alcohol en drugs ook op het T-rijbewijs van toepassing?

Ja, die gelden ook voor het T-rijbewijs. Als bijvoorbeeld het T-rijbewijs als eerste rijbewijs is afgegeven geldt het eveneens als beginnersrijbewijs. Daarbij geldt dan het maximum alcoholpromillage van 0,2 promille. Als uw rijbewijs bijvoorbeeld door de politie wordt ingevorderd mag u daardoor, totdat u het hebt terug gekregen, geen enkel ander motorvoertuig besturen waarvoor een rijbewijs is vereist. Ook kan het CBR educatieve maatregelen opleggen aan bestuurders die 'onder invloed' hebben bestuurd. Dat geldt ook voor het T-rijbewijs.

9) Trekkercertificaat en T-rijbewijs. Wat is het verschil?

Het trekkercertificaat is geen officieel rijbewijs, maar een bewijs van vaardigheid. Het valt onder de arbeidsomstandigheden wetgeving (Arbo-wetgeving). Het trekkercertificaat is verplicht voor jongeren van 16 en 17 jaar oud die de trekker beroepshalve en op de openbare weg gebruiken. Het T-rijbewijs is een categorie op het Nederlandse rijbewijs. Met dit rijbewijs mag de bestuurder van een LBT en een MMBS deelnemen aan het verkeer op de openbare weg.

10) Welke arbeidsomstandighedenregels (arbo) gelden voor het werken met trekkers?

In de arboregelgeving wordt via doelvoorschriften een wettelijk kader geschapen voor veilig en gezond werken.

Zo moet een werkgever een risico-inventarisatie en -evaluatie uitvoeren, zijn werknemers inlichten over de risico's en onderricht verstrekken over de taken. Daarnaast zijn de bepalingen voor het gebruik van arbeidsmiddelen van toepassing, waaronder over deskundigheid van werknemers. In de zogenoemde Arbocatalogus Agrarische en Groene Sectoren hebben werkgevers en werknemers uitgewerkt hoe ze zullen voldoen aan doelvoorschriften in de Arbowet voor veilige en gezonde

werkomstandigheden voor mensen die werken in de agrarische en groene sector. Meer informatie vind je op <http://www.agroarbo.nl/>

Aanvragen en verkrijgen

11) Ik heb een trekkercertificaat. Moet ik mijn T-rijbewijs halen?

Nee. Door de invoering van het T-rijbewijs komt het trekkercertificaat te vervallen. Houders hiervan kunnen tot één jaar na invoering dit certificaat, samen met een Eigen Verklaring, omwisselen voor het T-rijbewijs. Dit hoeft echter niet als men al in het bezit is van een rijbewijs B (zie vraag 4).

12) Ik heb mijn B-rijbewijs. Moet ik mijn T-rijbewijs halen?

Nee. Iedereen die op het moment van invoering een B-rijbewijs heeft, kan gedurende de looptijd van dit rijbewijs een LBT en MMBS besturen. Bij het vernieuwen van het rijbewijs zal de categorie T vanaf de datum van inwerkingtreding automatisch worden bijgeschreven. In deze periode mag u een LBT en MMBS besturen met uw geldige rijbewijs B.

13) Ik heb mijn C-rijbewijs. Moet ik mijn T-rijbewijs halen?

Nee. Het C-rijbewijs voldoet zowel voor als na de invoering van het T-rijbewijs voor de categorie T. Toekomstige houders van het C-rijbewijs krijgen de categorie T na invoeringsdatum er meteen bijgeschreven. Gedurende de overgangsperiode geeft het C-rijbewijs, zonder dat de categorie T expliciet is bijgeschreven, recht op het besturen van LBT's en MMBS'en.

14) Ik haal mijn B-rijbewijs na de invoeringsdatum van het T-rijbewijs. Heb ik recht op het T-rijbewijs?

Nee. Vanaf de datum van invoering moet iedereen die op een LBT en MMBS wil rijden op de openbare weg het T-rijbewijs apart halen.

15) Ik haal mijn B-rijbewijs in de overgangsperiode, dus tussen de datum van invoering en tien jaar later. Heb ik recht op het T-rijbewijs?

Nee. Vanaf de datum van invoering moet iedereen die op een LBT en MMBS wil rijden op de openbare weg het T-rijbewijs apart halen. De overgangsperiode is alleen geldig voor degene die het B-rijbewijs vóór de ingangsdatum heeft gehaald

16) Mag ik nog voor de invoering van het T-rijbewijs een trekkercertificaat halen, zodat ik dat straks gemakkelijk kan omwisselen voor het T-rijbewijs?

Ja. Iedereen die voor de datum van invoering het trekkercertificaat heeft behaald, mag deze binnen één jaar omwisselen voor het T-rijbewijs. Vanaf de datum van invoering kan dit trekkercertificaat niet meer behaald worden.

17) Ik heb een B-rijbewijs en ik kan/wil niet wachten op mijn T-rijbewijs tot mijn verlenging. Kan ik hem al eerder krijgen?

Ja, vanaf de datum van invoering kan u uw B-rijbewijs omwisselen voor het B- en T-rijbewijs. De kosten zijn voor eigen rekening. Dit is alleen belangrijk als u in het buitenland op een tractor wil

rijden. Zo hebben Duitsland en België hun eigen rijbewijzen voor een LBT. Verder het is niet noodzakelijk om direct te wisselen, want uw voor het tijdstip van inwerkingtreding behaalde B-rijbewijs geeft u tot het tijdstip van de reguliere vernieuwing ook de bevoegdheid tot het besturen van LBT's en MMBS'en.

18) Ik heb mijn B-rijbewijs op mijn 17^e behaald via 2 to drive. Heb ik ook recht op het T-rijbewijs?

Ja, maar pas vanaf 18 jaar zodra de begeleidertas niet meer nodig is. Ook kan het rijbewijs B pas opgewisseld worden voor een B- en T-rijbewijs zodra je 18 jaar bent. Overigens gelden beide toepassingen uiteraard alleen als je het rijbewijs B voor de datum van invoering hebt behaald.

19) Waarom kunnen de zogenoemde door Ervaring Verworven Competenties (EVC's) niet worden omgezet naar het T-rijbewijs?

De essentie van EVC is de erkenning dat leren niet alleen gebeurt via het formele onderwijs. Een EVC laat zien wat iemand kan en weet. En geeft daarmee in de praktijk mensen de waarde die zij verdienen. Een EVC kan ook vrijstelling geven voor bepaalde vakken in MBO- of HBO deelopleidingen. Een EVC vervangt geen examen.

20) Ik heb jaren geleden mijn trekkercertificaat gehaald en ik heb dit bewijs niet meer in mijn bezit omdat mijn leeftijd voldeed. Hoe kom ik aan het T-rijbewijs?

U zult toch een bewijs in de vorm van een trekkercertificaat moeten overleggen, voor zover u al niet een B-rijbewijs heeft. Vanaf 1995 worden de afgegeven trekkercertificaten centraal geregistreerd bij Aequor in Ede. Het is mogelijk om via de agrarische opleiding waar het trekkercertificaat is behaald een nieuw exemplaar te verkrijgen. Daartoe dient u contact op te nemen met de trekkerdocent van de desbetreffende school.

Trekkercertificaten afgegeven voor 1995 zijn dus niet centraal geregistreerd en kunnen naar verwachting niet meer worden verstrekt. Bij het ontbreken van een trekkercertificaat of B-rijbewijs zal er alsnog een T-rijbewijs moeten worden behaald.

Opleiding

21) Vanaf welke leeftijd is het T-rijbewijs te behalen?

Het theorie-examen kan vanaf 15,5 jaar behaald worden en het praktijkexamen vanaf 16 jaar.

22) Ik heb al jaren bij mijn vader op het land met de tractor gereden, hoeveel praktijklessen heb ik dan nodig?

Het aantal lessen is afhankelijk van de ervaring die iemand heeft en de snelheid waarmee de persoon de vaardigheid onder de knie krijgt.

23) Is het volgen van theorielessen verplicht?

Nee, dat is niet verplicht. Of de verkeertheorie voor tractoren beheerst wordt, wordt op het theorie-examen getoetst.

24) Is het volgen van praktijklessen verplicht?

Nee, dat is niet verplicht. Of de verkeerspraktijk voor tractoren beheerst wordt, wordt op het praktijkexamen getoetst.

25) Waar kan ik de opleiding voor het T-rijbewijs volgen?

De opleiding voor het T-rijbewijs kan bij een rijsschool of via een school voor agrarisch onderwijs (zie www.groenonderwijs.nl) worden gevolgd.

26) Waarom moet ik ook een Eigen Verklaring invullen?

Het T-rijbewijs is een volwaardig rijbewijs, in tegenstelling tot het certificaat zoals dat tot invoering van het T-rijbewijs het geval is. Voor de afgifte van een rijbewijs, moet u laten zien dat u rijvaardig en rijgeschikt bent. Door middel van een praktijk en theorie-examen laat u zien dat u de kennis en vaardigheden hebt voor het besturen van het voertuig. Door het invullen van een Eigen Verklaring laat u zien dat u lichamelijk en geestelijk geschikt bent voor het besturen van het voertuig.

27) Waarom moet ik afrijden op een LBT als ik mijn T-rijbewijs wil gaan gebruiken op een MMBS? Wat is het nut van het T-rijbewijs voor mij?

Het T-rijbewijs geeft de mogelijkheid om zowel een MMBS als een LBT te besturen. Omdat er heel veel voertuigen vallen onder de categorieën LBT en MMBS, is er gekozen voor een examenvoertuig dat recht doet aan het gemiddelde landbouwvoertuig qua grootte, hoogte en breedte en de moeilijkheid van het rijden met het voertuig. Specifieke kennis voor MMBS'en wordt via het theorie-examen getoetst.

Kosten

28) Ik wil graag tractor leren rijden. Wat gaat dat me kosten?

De uiteindelijke totale kosten zijn afhankelijk van de vaardigheden van de kandidaat en de tarieven van de opleiders. Dit is overigens voor alle rijbewijzen het geval. Het tarief voor het CBR-examen staat wel vast.

29) Hoeveel kosten de examens voor het T-rijbewijs?

Het theorie-examen gaat ongeveer €40,- kosten en het praktijkexamen ongeveer €230,-.

30) Hoeveel kost het aanvragen van het T-rijbewijs bij de gemeente?

U betaalt bij de gemeente de aanvraagkosten. Deze kunnen per gemeente verschillend zijn, maar hiervoor geldt wel een maximum tarief van €38,48 in 2014. De kosten voor het invullen van een Eigen Verklaring komen erbij, €27,80.

Internationaal

31) Ik heb een buitenlands rijbewijs. Kan ik dit in Nederland omwisselen voor het B- en T-rijbewijs?

Als het een B-rijbewijs is, kan dit alleen als:

- Het een rijbewijs is dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of Zwitserland; **en**
- Het rijbewijs behaald is voor het tijdstip van inwerkingtreding; **en**
- De betrokkene woonachtig is in Nederland en voldoet aan de verblijfseisen.

Als het een C-rijbewijs is, kan dit alleen als:

- Het een rijbewijs is dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of Zwitserland; **en**
- De betrokkene woonachtig is in Nederland en voldoet aan de verblijfseisen.

32) Ik heb een buitenlands rijbewijs. Mag ik hiermee in Nederland op een LBT en een MMBS rijden?

Er gelden verschillende regels voor B- en C-rijbewijzen en voor het zich bevinden in internationaal verkeer en woonachtig zijn in Nederland.

Als de categorie B voor de datum van inwerkingtreding is behaald, dan mag hiermee gedurende de overgangsperiode, welke duurt tot 1 januari 2025, op een LBT en een MMBS worden gereden. Als het rijbewijs ook is afgegeven voor het besturen van een vrachtwagen (categorie C) mag men altijd een LBT en MMBS besturen.

Men mag overigens niet onbeperkt met een buitenlands rijbewijs in Nederland blijven rijden. Zie hiervoor www.rdw.nl